

Рік тому Міністерство охорони здоров'я України своїм наказом «Про затвердження Змін до Положення про проведення іспитів на передатестаційних циклах» від 7 липня 2009 р. № 484 ввело до атестації лікарів додаткову процедуру — підтвердження діяльності з підвищення рівня освіти, кваліфікації, професійного удосконалення, яку мають проявляти лікарі у період між передатестаційними циклами. Таку діяльність передбачено у балах. Уже протягом першого року застосовування нововведення у лікарів почали виникати запитання щодо критеріїв оцінювання такої передатестаційної активності та особливостей оформлення документів, які її підтверджують. Щоб об'єктивно освітити ці питання при підготовці статті були використані офіційні роз'яснення Управління освіти та науки МОЗ України, які отримала редакція журналу на початку липня 2010 року. Отже, читайте, як правильно підраховувати бали

Зміни, які відбувалися непомітно

Наказ Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Змін до Положення про проведення іспитів на передатестаційних циклах», який був підписаний 7 липня 2009 р. № 484 набув чинності тільки з 1 січня 2010 року. Тривалий час про його існування пересічні лікарі навіть і не чули і до рахування якихось балів зовсім не готувалися. Запитання розпочалися під час роботи перших у 2010 році атестаційних комісій.

Наказ є обов'язковим для усіх лікарів, оскільки зареєстрований в Мін'юсті України 27 липня 2009 р. за № 693/16709 (далі — Наказ № 484). Фактично Наказом № 484 було внесено зміни до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 18 травня 1994 р. № 73, а точніше — доповнено розділ I Положення про проведення іспитів на передатестаційних циклах пунктом 1.9. Зміст пункту за обсягом зовсім невеликий, але його практичне значення для процесу атестації вразило вже багатьох лікарів, які подавали документи на атестацію.

Відповідно до зазначеного пункту Наказу № 484 комп'ютерний контроль рівня знань проводиться для лікарів (провізорів), які успішно виконали навчальний план і програму та набрали необхідну кількість балів відповідно до Шкали значень різних видів діяльності лікарів (провізорів) у період між передатестаційними циклами. Таку шкалу розміщено у додатку 1 до зазначеного наказу.

Особи, які не набрали необхідної кількості балів з відповідної лікарської (провізорської) кваліфікаційної категорії, проходять комп'ютерний контроль рівня знань на категорію, якій відповідає набрана ними кількість балів з урахуванням пройденого передатестаційного циклу, або на підтвердження сертифіката лікаря-спеціаліста

(провізора-спеціаліста), що дає право продовжувати обіймати посаду лікаря-спеціаліста (провізора-спеціаліста) з певної лікарської (провізорської) спеціальності.

Яку активність слід проявити лікарю?

За задумом розробників цього наказу українські лікарі, як і їх колеги з США та більшості країн Європи, повинні постійно та активно підвищувати рівень своїх знань у період передатестаційних циклів. Причому така активна діяльність з професійного удосконалення оцінюється у балах. У нижченаведеній таблиці зазначаються види діяльності та документи, які підтверджують набрану кількість балів.

№ з/п	Вид діяльності	Кількість (балів)	Підтвердні документи
1	Навчання на передатестаційному циклі у закладах (на факультетах) післядипломної освіти	40	Свідоцтво, посвідчення
2	Підвищення кваліфікації на циклах тематичного удосконалення у закладах (на факультетах) післядипломної освіти тривалістю: <ul style="list-style-type: none"> - 1 тиждень - 2 тижні - 4 тижні - 6 тижнів 	10 15 30 45	Посвідчення
3	Підвищення кваліфікації за дистанційною формою навчання у закладах (на факультетах) післядипломної освіти	10	Посвідчення
4	Проведення лекції (крім викладачів): <ul style="list-style-type: none"> - для медсестер, пацієнтів, громадян, виступ та публікація у засобах масової інформації (10') - для лікарів 	5 10	Довідка (завірена керівництвом та печаткою установи, закладу)
5	Навчання на курсах інформації та стажування у закладах (на факультетах) післядипломної освіти, охорони здоров'я, науково-дослідних інститутах, у т. ч. за кордоном, тривалістю: <ul style="list-style-type: none"> - 1 місяць - 2 місяці - 3 місяці 	20 30 40	Посвідчення
6	Підготовка на короткотривалих курсах інформації та стажування, переривчатих курсах, семінарах на місцевих базах,* в регіональних центрах (що підтверджено обласним управлінням охорони здоров'я) тривалістю: <ul style="list-style-type: none"> - не менше ніж 36 годин на рік - не менше ніж 72 годин на рік 	5 10	Посвідчення Довідка (завірена керівництвом та печаткою установи, закладу)

7	Науково-педагогічна (педагогічна) робота у вищих медичних (фармацевтичних) навчальних закладах і закладах (на факультетах) післядипломної освіти I–II рівнів акредитації: – за основним місцем роботи – за сумісництвом III–IV рівнів акредитації: – за основним місцем роботи – за сумісництвом	20 10 30 15	Довідка (завірена керівництвом та печаткою установи, закладу)
8	Керівництво групою інтернів на базі стажування	10	Довідка (завірена керівництвом та печаткою установи, закладу)
9	Участь у науково-практичній конференції, симпозіумі, з'їзді, конгресі, засіданні професійної асоціації за спеціальністю: міжнародних (в країнах Європи, Азії та Америки (3*)): – з доповіддю – без доповіді міжнародних в країнах СНД (5*): – з доповіддю – без доповіді національних (5*): – з доповіддю – без доповіді 10 регіональних (10*): – з доповіддю – без доповіді	9 3 10 2 5 2 5 2	Сертифікат або програма, яка засвідчує виступ
10	Видання фахового: – підручника – навчального посібника – монографії	30 20 20	Довідка про авторство (завірена керівництвом та печаткою ВНЗ, НДУ)
11	Публікація статті у фахових виданнях: – одноосібно – у співавторстві	10 5	Ксерокопія публікації
12	Отримання патенту на фаховий винахід: – одноосібно – у співавторстві	20 10	Завірена ВНЗ, НДУ ксерокопія патенту
13	Видання: – галузевих методичних рекомендацій – інформаційного листка, раціоналізаторської пропозиції Підготовка експертного висновку обласного рівня Участь у розробці нормативних документів	6 3 3 3	Ксерокопія видання, наказу ВНЗ, НДУ, лікувально-профілактичного закладу або довідка про участь у роботі
14	Упровадження у практичну діяльність інноваційних розробок та технологій, нових методів діагностики, лікування, фармацевтичного аналізу	10	Ксерокопія актів впровадження, завірена ВНЗ, НДУ
15	Публікації в тезах науково-практичної конференції, симпозіуму, з'їзду, конгресу: – міжнародних – національних – регіональних	5 3 2	Ксерокопія публікації

16	Виступ у середніх та загальноосвітніх закладах та на підприємствах	2	Довідка (завірена керівництвом та печаткою установи, закладу)
	Виступи та публікації в засобах масової інформації, у т. ч. місцевих	3	Ксерокопія публікації
17	Присвоєння звання «Заслужений лікар України», «Заслужений діяч науки і техніки України», «Заслужений працівник охорони здоров'я України», «Заслужений працівник освіти»	20	Завірена ксерокопія офіційного документа про присвоєння звання
18	Нагородження грамотою Верховної Ради України, Почесною грамотою Кабінету Міністрів України, Почесною грамотою Міністерства охорони здоров'я України, Почесною грамотою Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим та грамотами облдержадміністрацій, Відомчою заохочувальною відзнакою Міністерства охорони здоров'я України — нагрудним знаком «Хрест Пантелеймона Цілітеля»	10	Завірена ксерокопія офіційного документа про відзнаку, нагородження
19	Обіймання посади головного позаштатного спеціаліста району, міста, області	5	Витяг з наказу
20	Захист дисертації на здобуття учених ступенів: – доктора медичних наук – кандидата медичних наук	40	Завірена ВНЗ, НДУ ксерокопія диплома
		30	
21	Закінчення клінічної ординатури, аспірантури, магістратури, докторантури	30	Завірені ксерокопії свідоцтва, диплома магістра, наказу про закінчення навчання тощо
22	Робота у закладах охорони здоров'я, розташованих у сільській місцевості, не менше ніж 3 роки	10	Витяг з трудової книжки

* Кількість заходів.

Скільки ж балів необхідно набрати

У додатку 2 до Наказу № 484 зазначено критерії відповідності Шкали значень певній лікарській (провізорській) категорії.

Причому з кожним роком починаючи з 2011 по 2014 роки кількість балів для кожної з атестаційних категорій поступово збільшуватиметься. Так для вищої категорії буде необхідно:

Рік	Постійна частина, бали нараховуються за навчання на передатестаційних циклах у закладах (на факультетах) післядипломної освіти III–IV рівнів акредитації	Варіативна частина	Разом
2010	40 балів	8 балів	48 балів
2011		16 балів	56 балів
2012		24 бали	64 бали
2013		32 бали	72 бали
Починаючи з 2014 року		40 балів	80 балів

Для першої кваліфікаційної категорії необхідно набрати:

Рік	Постійна частина, бали нараховуються за навчання на передатестаційних циклах у закладах (на факультетах) післядипломної освіти III–IV рівнів акредитації	Варіативна частина	Разом
2010	40 балів	6 балів	46 балів
2011		12 балів	52 бали
2012		18 балів	58 балів
2013		24 бали	64 бали
Починаючи з 2014 року		30 балів	70 балів

Для другої кваліфікаційної категорії необхідно::

Рік	Постійна частина, бали нараховуються за навчання на передатестаційних циклах у закладах (на факультетах) післядипломної освіти III–IV рівнів акредитації	Варіативна частина	Разом
2010	40 балів	4 бали	44 бали
2011		8 балів	48 балів
2012		12 балів	52 бали
2013		16 балів	56 балів
Починаючи з 2014 року		20 балів	60 балів

Управління освіти та науки МОЗ України, яке фактично опікується впровадженням положень Наказу № 484, керуючись роз'яснювальними листами МОЗ України від 11 грудня 2009 р. № 08.01-51/2625 та від 24 червня 2010 р. № 08.01-51/1250, вважає, що нарахування окремих пунктів зі Шкали необхідно дотримуватися наступних критеріїв.

Для нарахування кількості балів за пунктом 4 Шкали значень різних видів діяльності лікарів (провізорів) у період між передатестаційними циклами, приймаються довідки, у яких зазначено теми лекцій, дати проведення, кількість і склад слухачів, для яких проводилися лекції (завірені керівництвом та печаткою установи, закладу), ксерокопія публікації у засобах масової інформації.

Для нарахування кількості балів за пунктом 6 Шкали значень різних видів діяльності лікарів (провізорів) у період між передатестаційними циклами, приймаються посвідчення (відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 22 липня 1993 р. № 166 «Про подальше удосконалення системи післядипломної підготовки лікарів (провізорів)», зареєстрованого в Мін'юсті України 27 серпня 1993 р. за № 113) та довідки, які мають бути завірені підписом керівника та відбитком печатки установи чи учбового закладу.

Для нарахування кількості балів за пунктом 6 Шкали значень різних видів діяльності лікарів (провізорів) у період між передатеста-

ційними циклами, приймаються посвідчення (відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 22 липня 1993 р. № 166 «Про подальше удосконалення системи післядипломної підготовки лікарів (провізорів)», зареєстрованого в Міністерстві України 27 серпня 1993 р. за № 113) та довідки, які мають бути завірені підписом керівника та відбитком печатки установи чи учбового закладу.

Для проведення короткотривалих курсів інформації та стажування, переривчатих курсів необхідна наявність ліцензії Міністерства освіти і науки України про надання освітніх послуг закладами та установами, які їх нада-

ють відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 8 серпня 2007 р. № 1019.

Семінари на місцевих базах та у регіональних центрах мають проводитися із залученням спеціалістів професорсько-викладацького складу вищих навчальних закладів IV рівня акредитації та закладів післядипломної освіти відповідно до укладених угод між навчальними закладами та Управліннями охорони здоров'я. Графік проведення таких семінарів має бути передбачений Планом роботи Управління охорони здоров'я обласної, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій.

Для нарахування кількості балів за пунктом 9 Шкали значень різних видів діяльності лікарів (провізорів) у період між передатестаційними циклами, які проводилися на території України, приймаються винятково:

1. Сертифікати заходів, які видані учасникам науково-практичних конференцій, симпозіумів, з'їздів, конгресів, засідань професійної асоціації, що входять до Реєстру конгресів, з'їздів, симпозіумів, науково-практичних конференцій, які затверджені наказами Міністерства охорони здоров'я України та Академії медичних наук України, а також наказами і розпорядженнями Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства охорони здоров'я АР Крим та наказами УОЗ обласних (Київської та Севастопольської міської) державних адміністрацій. Для доповідача подається Програма заходу, що засвідчує його виступ.

2. Сертифікати, що підписані Міністром охорони здоров'я України, заступниками Міністра, керівником структурного підрозділу Міністерства охорони здоров'я України, який відповідає за проведення заходу, керівниками Національної академії медичних наук України, керівником вищого медичного (фармацевтичного) навчального закладу або науково-дослідної установи, на базі яких проводиться захід.

3. Сертифікати, що підписані Міністром охорони здоров'я України АР Крим, керівниками управлінь охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, головним державним санітарним лікарем області, міст Києва та Севастополя (у разі якщо регламентований захід проводиться на регіональному рівні).

4. Пронумеровані сертифікати (номер сертифіката має відповідати номеру у відомості про отримання сертифіката, яка подається наприкінці проведеного заходу до закладу, що відповідає за проведення заходу та зберігається у ньому протягом 5 років)..

Також лікарям слід урахувати, що для нарахування кількості балів за пунктом 9 Шкали значень різних видів діяльності лікарів (провізорів) у період між передатестаційни-

ми циклами, які проводилися поза територію України, приймаються сертифікати та програми, які засвідчують вступ ■